

KONCEPTUALNA ZASNOVA

Mariborski Glavni trg kaže podobo tipičnega srednjeveškega lijakastega trga, ki je nastal kot razširitev pomembne mestne vpadnice - Koroške ceste. Taka razširjena površina je bila praviloma formirana pred mestno hišo in se je uporabljala v tržne namene. V vseh podobnih srednjeevropskih mestih predstavlja tak trg (Glavni trg, Hauptplatz) eno osrednjih mestnih identifikacijskih točk, povezanih z nezamenljivo simboliko in podobo posameznega mesta. Prenova teh površin zato odpira vprašanja, ki predstavljajo ideološko podstat predvidenih posegov in jih bo v nadaljevanju prenovitvenih procesov potrebno dobro osvetliti:

- vloga in pomen Glavnega trga v procesu razvoja mesta
- vloga in pomen Glavnega trga danes

Znotraj teh splošnih premis bi bilo potrebno odgovoriti na vprašanja spremembe pomena tega prostora skozi nihanja njegove simbolne vrednosti, ki ga je od nekdaj osrednje točke mesta postavilo v domala periferni položaj. Pred oblikovanjem njegove končne podobe bi bilo potrebno raziskati resnično psihološko povezanost prebivalcev s prostorom in določiti njegovo morebitno arhitektsko vrednost.

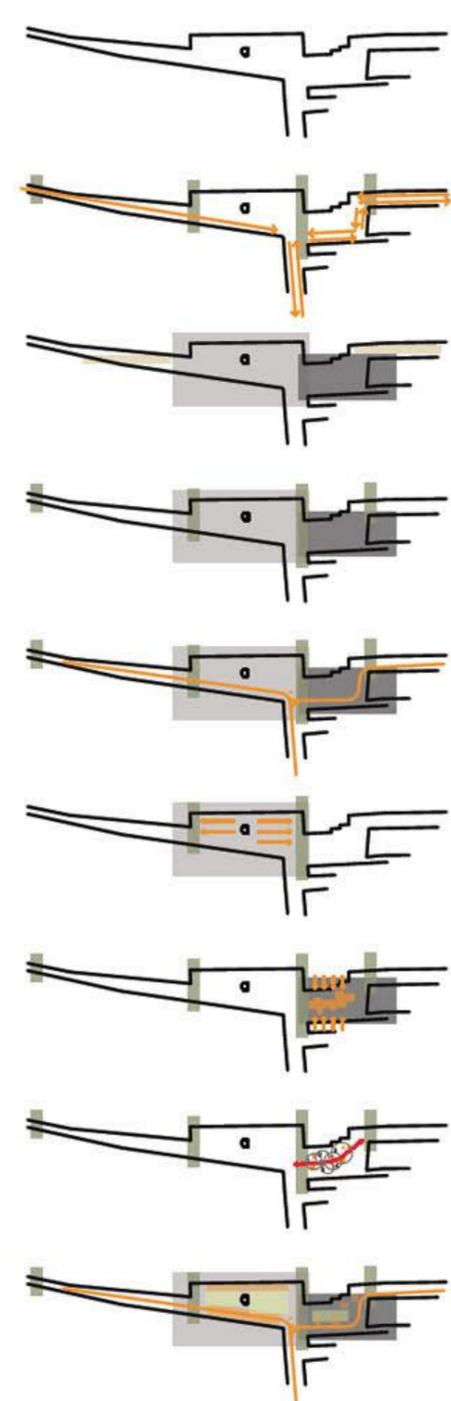
Predlog ureditve stoji na predpostavki nezamenljive vrednosti Glavnega trga, ki mu je potrebno s prenovitvenimi posegi vrniti izgubljeno pozicijo. Usmerjena je v ponovno odkrivanje in potenciranje njegove resnične vrednosti, ki bi v pravilni urbani rabi lahko predstavljala neke vrste protiutež instantom mestnega življenja v trgovskih centrih. Obdelovani prostor obsega štiri področja, od katerih sta se dve - vzhodni del Glavnega trga (stari peron) in Ulica Kneza Kocija skozi zgodovino spreminjali. Tako je drugi pomembni vidik rešitve odkrivanje pomena teh prostorov in proučitev načinov njihove aktualne urbane uporabe.

ANALIZA PROSTORA

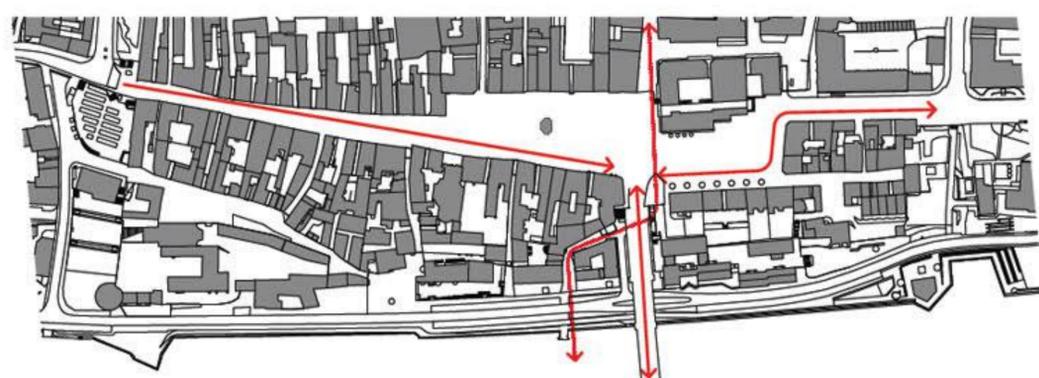
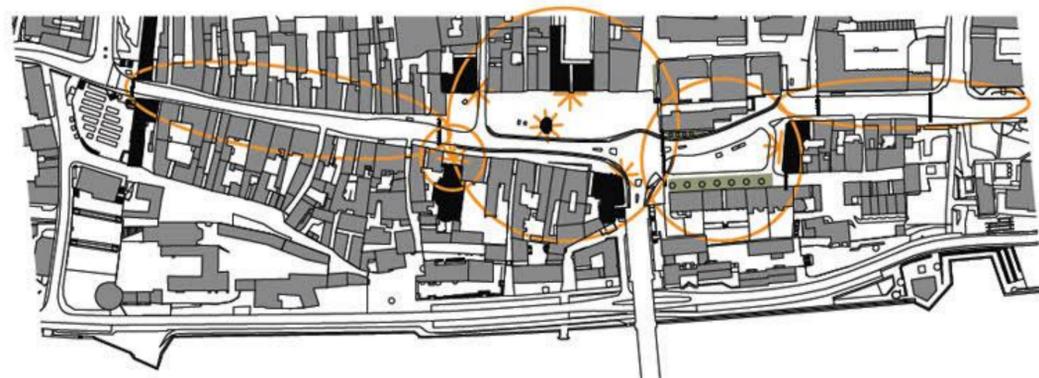
- značilni ambient
- izpostavljeni objekti
- prostorske cezure
- zeleni sistemi
- značilne mestne vedute

ANALIZA PROMETA

- predlagane prometne smeri
- predlagane pomembne peš povezave

- SEMA PROSTORA
- PROSTORSKI DELAVNJI
- prometne smeri
  - prostorske cezure
- KONCEPT UREDITVE
- prazno
  - polno
  - vedotno
- KONCEPT UREDITVE OSREDINEGA PROSTORA
- prazno - osrednja ploščad trga
  - polno - parkirna zaseditev
  - cezur kot element ureditve
- KONCEPT UREDITVE OSREDINEGA PROSTORA
- prazno - osrednja ploščad trga
  - polno - parkirna zaseditev
  - cezur kot element ureditve
  - cesta položena na rob
- OSREDNJA PLOŠČAD - KONCEPT UREDITVE
- eksterija prostora pred robom
  - pozicije svetil
- VZHODNA PLOŠČAD - KONCEPT UREDITVE
- kompresija prostora
  - redkosti prostor: prizori v parknem
- VZHODNA PLOŠČAD - KONCEPT UREDITVE
- os prostora: vizualna linija nekdanjega perona
  - pozicije urbanih mestnih programov
  - soseboje ambientov
- PROGRAMSKI KONCEPT UREDITVE OSREDINEGA PROSTORA
- gostinski vrtovi
  - cone javnih priredilov

AKTUALNA SITUACIJA TRGA
POVDARJENA KOROŠKA CESTA IN PROMET
NEARTIKULIRANI TLAKI IN PROSTORI
SLABO

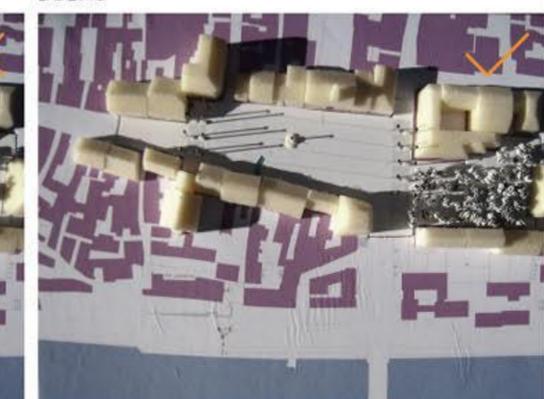
MOŽNOST 1
FORMIRANJE ELEMENTA NA SEVERU TRGA
ZASTRANJE GLAVNEGA LICA PROSTORA
SLABO

MOŽNOST 2
FORMIRANJE ELEMENTA NA JUGU TRGA
PROSTORSKA IZOLACIJA JUŽNEGA DELA
SLABO

MOŽNOST 3
FORMIRANJE ROBNIH ELEMENTOV
VZPOSTAVITEV POLNEGA IN PRAZNEGA TRGA
JASNA ARTIKULACIJA PROSTORA
DOBRO

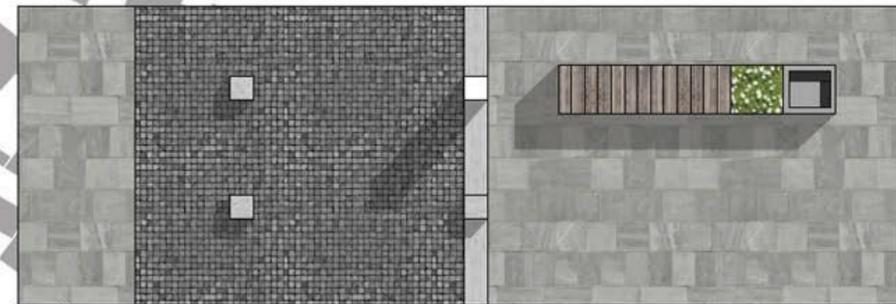

SITUACIJA 1:500

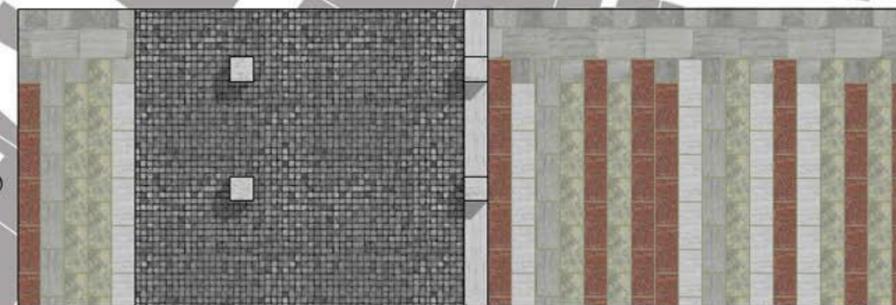
TLAK NA KOROŠKI CESTI IN ULICI KNEZA KOČLJA

- Granitne kocke 6x6
- Konfini za razsvetljavo
- Kandelaber ulicne svetilke
- Kamnitna mulda
- Tonalitne plošče 40x80
- Klop z leseno oblogo in zazelenitvijo

TLAK NA STIKU KOROŠKE CESTE IN OČEZURE Z GLAVNIM TRGOM

- Granitne kocke 6x6
- Konfini za razsvetljavo
- Kamnitna mulda
- Tonalitne plošče - temno sive 40x80
- Plošče iz porfirja 40x80
- Plošče iz cezlakta 40x80
- Tonalitne plošče - svetlo sive 40x80

NABOR KAMNOV

PROMETNI SISTEM

PORFIR

TONALIT - svetlo siv

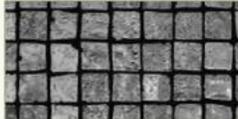
TONALIT - temno siv

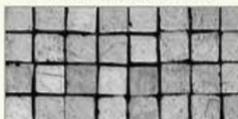
CEZLAKT

GRANIT - temne kocke

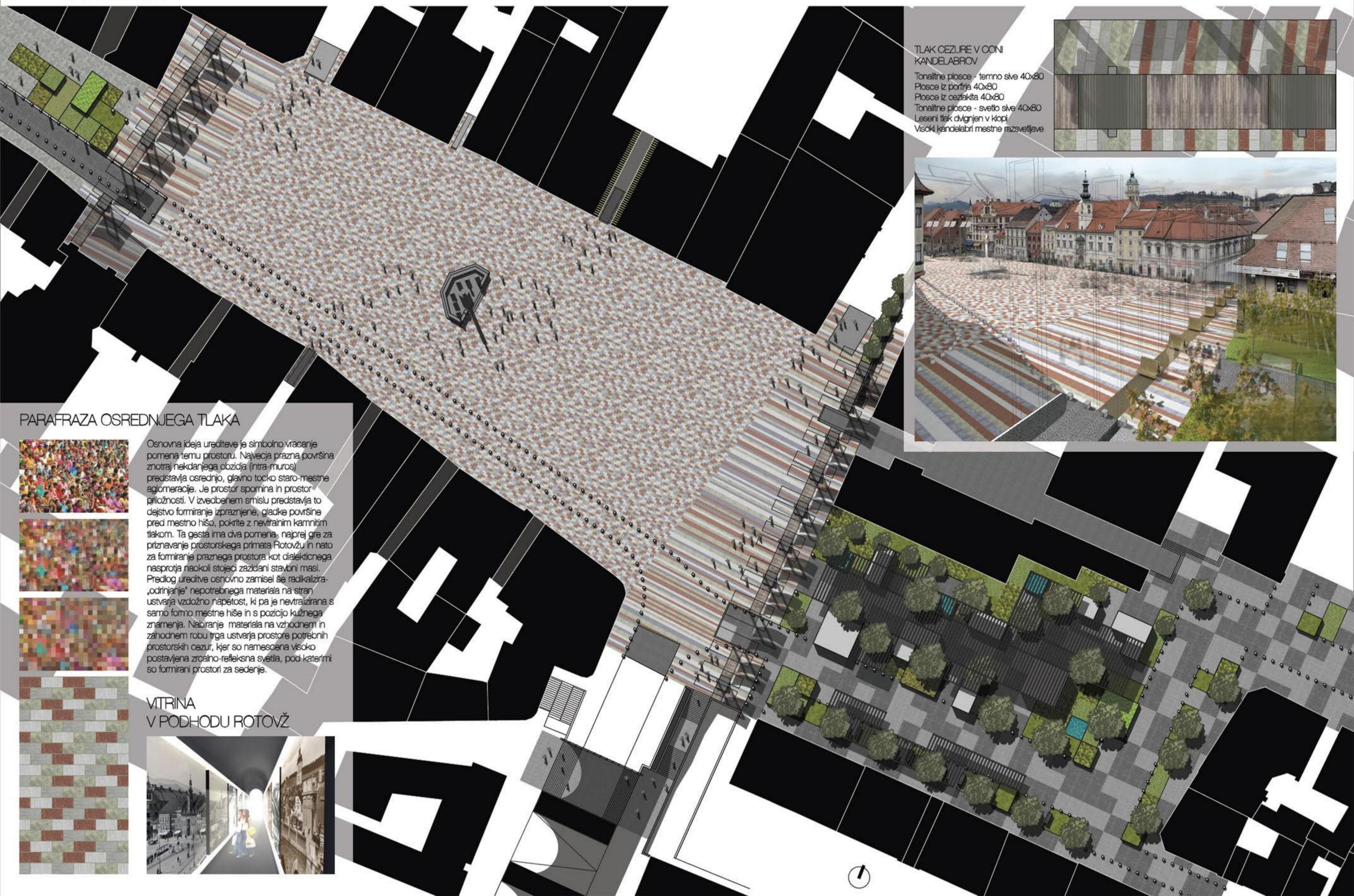
GRANIT - svetle kocke

Predlog ureditve prometa predvideva njegovo postopno zmanjševanje znotraj območja starega mestnega jedra. Preostala prometna ureditev je vodena podrejeno, kar pomeni brez višinskih razlik med cestiscem in pločnikom. Tako je profil Koroške (granitne kocke) dimenzioniran na enosmerni promet, širine 3,5 m, ki bi se v bodoče spremenil v javnega – avtobuse in dostavo. Vozna površina je omejena z betonskimi okvirji- konfini, dimenzije 40/40/40, znotraj okvirja je nizka cestna razsvetljava. Na mestih vhodov v posamezna dvoriska se za stanovalce in intervenco konfini pogrezajo. Vožnja preko Glavnega trga je enosmerna vožnja po ustrezno statično utrjeni kamniti ploščadi. Sedanje križišče, ki uvaja sisteme udobnega prometnega zavijanja je ukinjeno, na njegovo mesto je postavljeno trikrako križišče, ki omogoča obojestransko zavijanje na most. Promet po mostu je dvosmeren, kakor tudi tlakovana prometna površina po vzhodnem delu Glavnega trga in ulici Kneza Kočlja. Tu vozisce široko 2 x 3,5 m. Parkirisc v celotne območju ni, s casovnim in tonskim režimom je potrebno omejiti dostavo. Prednost ureditve je v favoriziranju in urejanju površin za pešca, posebno okoliscino pa predstavlja predlog povezave izteka Gospodske ulice preko novega stopnisca pod prvim obokom starega mosta v Dravsko ulico in naprej na predviden peš most proti Taborskem nabrežju. V tem smislu je potrebno predvideti novi uvoz v obstojeco garazo pod Ušnjarsko ulico in sicer z novo rampo pod drugim obokom starega mosta.

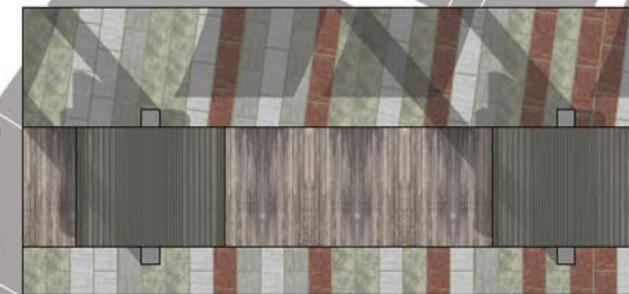

SITUACIJA 1:250

TLAK CEZURE V CONI KANDELABROV

- Tonalne plošce - temno sive 40x80
- Plošce iz porfirita 40x80
- Tonalne plošce - svetlo sive 40x80
- Leseni tlak dvignjen v kopl
- Visoki kandelabri mestne razsvetljave

PARAFRAZA OSREDNJEGA TLAKA

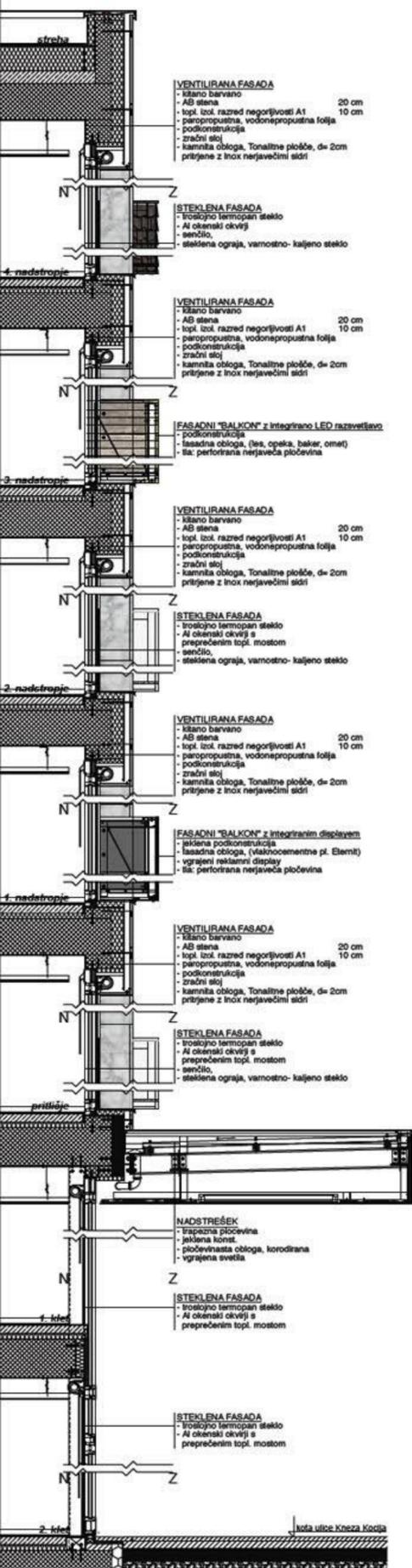

Osnovna ideja ureditve je simbolno vračanje pomena temu prostoru. Največja prazna površina znotraj nekdanjega obzidja (intra-muros) predstavlja osrednjo, glavno točko staro-mestne aglomeracije. Je prostor spomina in prostor priložnosti. V izvedbenem smislu predstavlja to dejstvo formiranja izpraznjene, gladke površine pred mestno hišo, pokrite z nevtralnimi kamnitimi tlakom. Ta gesta ima dva pomena: najprej gre za priznavanje prostorskega primata Rotovžu in nato za formiranje praznega prostora kot dialektičnega nasprotja naokoli stoječi zazidani stavbi masi. Predlog ureditve osnovno zamisel še radikalizira: „odrinjanje“ nepotrebnega materiala na stran ustvarja vzdušno napetost, ki pa je nevtralizirana s samo formo mestne hiše in s pozicijo kužnega znamenja. Nabiranje materiala na vzhodnem in zahodnem robu trga ustvarja prostore potrebnih prostorskih cezur, kjer so nameščena visoko postavljena zrcalno-refleksna svetila, pod katerimi so formirani prostori za sedenje.

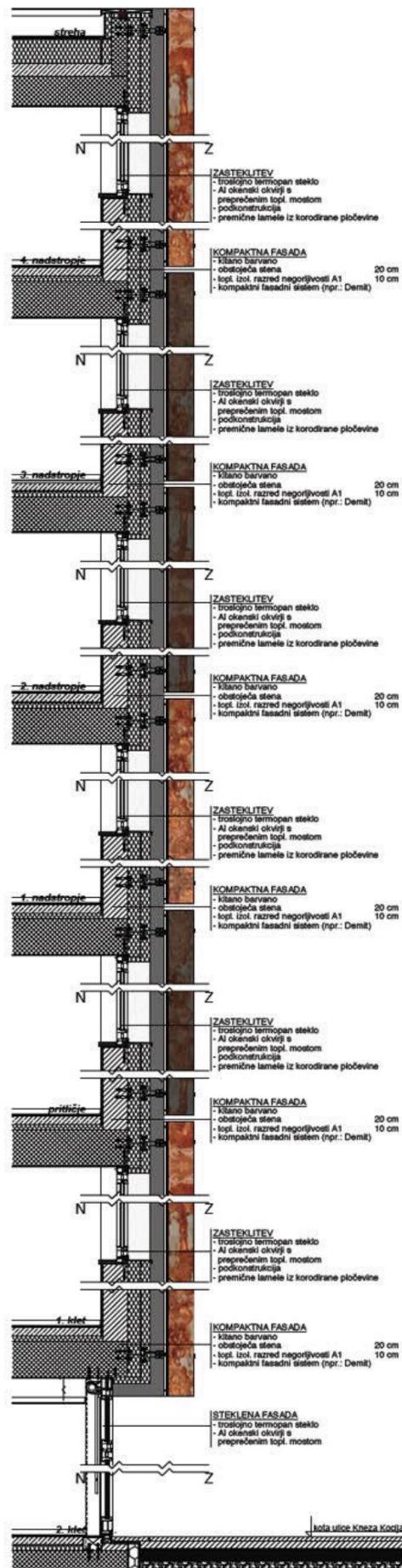
VITRINA V PODHODU ROTOVŽ

FASADNI PAS ELEKTRO ZAHOD 1:20

FASADNI PAS ELEKTRO VZHOD 1:20

POSLOVNA STAVBA "TRIM"

Zgrajena v začetku 80-ih let je v bistvu pomenila vračanje vzhodne stranice Glavnega trga. Njena strešna kontura je vemi posnetek ritma strešin, ki so jo tvorili stari objekti, z oblikovanjem pa se je poskušalo dati sodobnejši nagovor. Kar pri tem objektu moti ni prefabricirana fasada temveč prerez. V podobo barokiziranega prostora, kjer fasadni zidovi padajo ravno na tla, je uvedel agresivni stopnicasti profi z močnim napuscem in izidano, konzolno etažo. Korektura bi torej morala reagirati na to predpostavko. Iz predložene rešitve izhaja, da je problematoni del stavbe v območju „polnega“, v delu ureditve, kjer je predvidena gosta zasaditev. Ustvarjanje zelenega filtra, ki lahko stimulatvno vpliva tudi na notranjost objekta, se zabriše njen problematoni profi tako, da posegi v stavbo telo niso vec potrebni.

AKTIVNA FASADA ELEKTRO MB

ZELENI FILTER PRED OBJEKTOM "TRIM"

REAKCIJA FASADE ELEKTRO MB NA OKOLJE

JUŽNA FASADA OBJEKTA "TRIM" IN ELEKTRO MB 1:250

MATERIJALNI NAGOVOR STAVBE ELEKTRO MARIBOR

ELEKTRO MARIBOR

V 60-ih letih zgrajena poslovna stavba ima dva dela, osnovnemu korpusu ob Ulici Kneza Kocjca je dodan še prizidek, ki sega v krzisce s Svetozarevsko. Predvsem prvi del kaže na značilnosti internacionalnega stila 1.pol.20.stoletja, kjer fasadni pas tvori mreža vertikalnih nosilcev, med katere so postavljena okna, parapetni zid je pokrit z drobnim keramičnim mozaikom. Drugi del objekta je bolj anonimen, okenske odprtine so formirane v vertikalnih pasovih. Arhitekturni nagovor predlagane rešitve sledi volumenski definiciji. Dodatna vrednost korektno fasadne osnove vzdolžnega dela objekta se kaže v njeni uporabi: novo vstavljeni parapetni elementi, katerih materialna pojavnost je različna. Baker, omet, les, kamen so namreč najpogostejše uporabljeni materiali v mariborski mestni podobi in njihova uporaba na izpostavljenem mestu prehoda lahko spremeni ta del fasade v nekakšen mestni info pano, točko osnovne informacije o mestu. Poseben dodatek stavbi pa predstavljajo naključno pozicionirani ekrani, ki sinhrono preko enega računalnika menjujejo reklame in pomenijo novo vsebino objektu kot "bill-boardu" mesta. Vzhodni prizidek objekta je v predlogu spremembe lahek in homogen. Njegov material je kovina, perforirana Cor-ten pločevina, panel, ki aludira na korodirano kovino železnice in stare mariborske mostne konstrukcije. Njena obdelava je lahkotna, fasadni pas sestavljajo premične lamele na vodilih, katerih lega se skozi dnevno uporabo objekta neprestano spreminja.

GLAVNI TRG MARIBOR Liet 5

SEVERNA FASADA, POTEK SVETLOBE 1:500

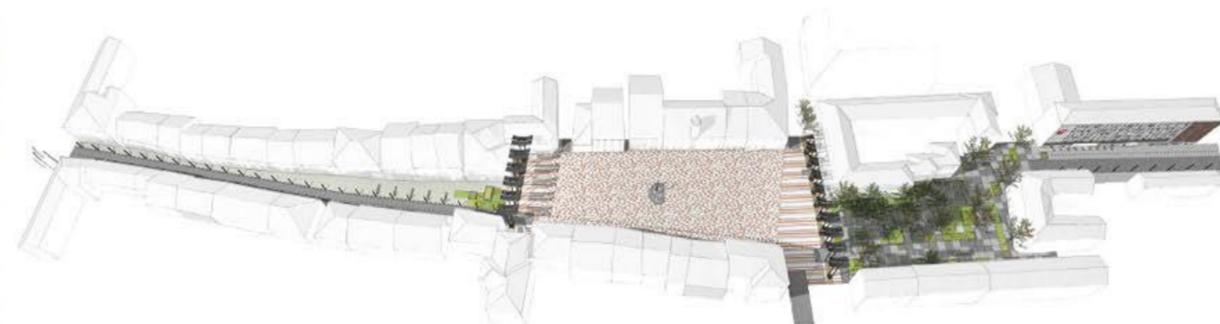
263,00 m.n.m.

PERGOLA

Gre za pomemben element ureditve prostora vzhodnega dela trga. Njen osnovni namen je definiranje skupnega prostora v parku. Gre za betonsko konstrukcijo, sestavljeno iz vertikalno postavljenih lamel dim. 12/100 cm na osni razdalji 70 cm, ki je preko gornje prečno postavljenih nosilcev z jeklenimi stebri postavljena na teren. Spodnja višina lamel je 5 m. Skozi to strukturo ponekod rastejo drevesa, dobljena difuzna svetloba pa na svojsven način uokvirja dogajanja spodaj.

PRIKAZ CELOTNEGA OBMOČJA

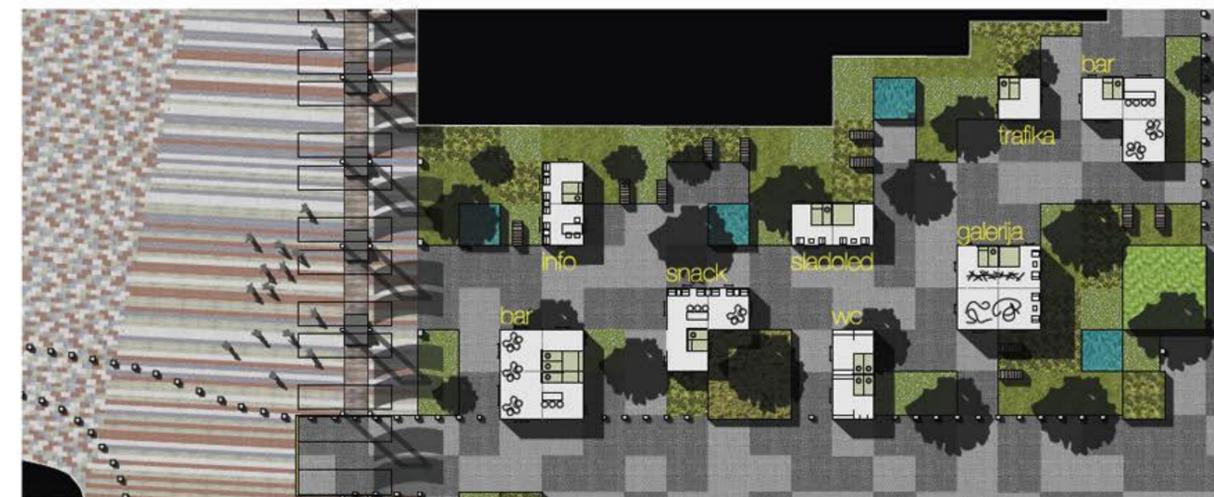
POGLED NA PAVILJON 1:100

PAVLJONI

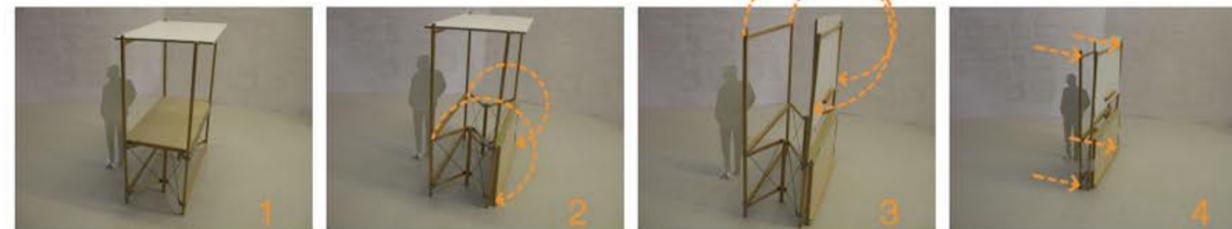
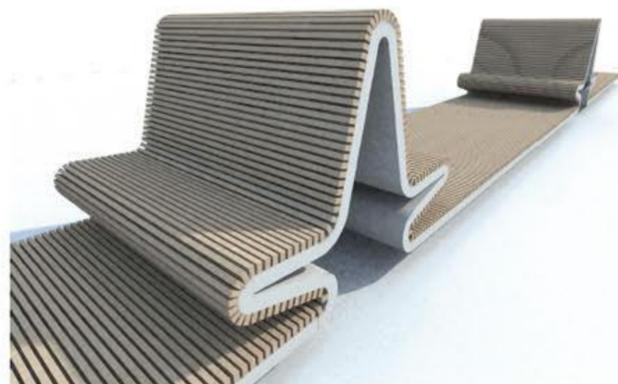
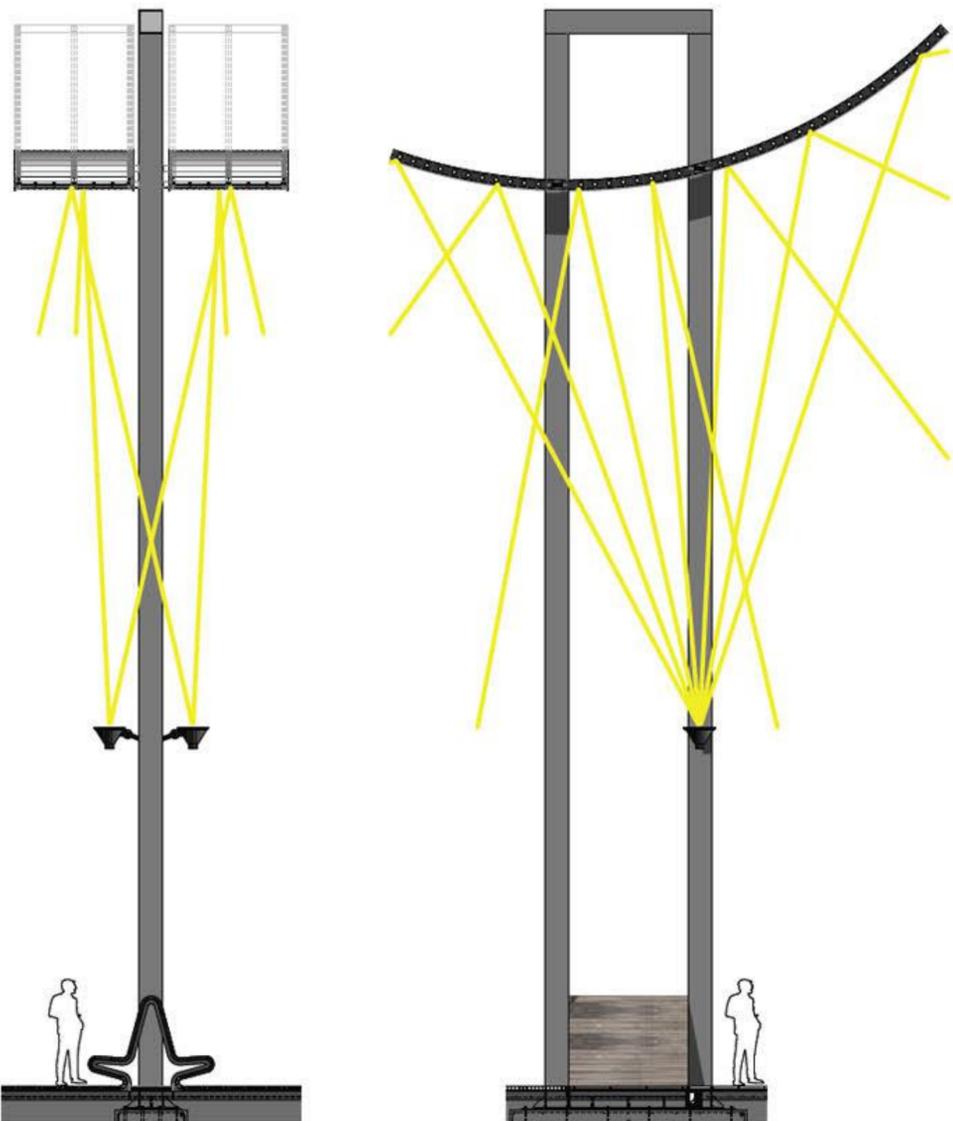
Glede na izhodišno premiso, da je namesto enega objekta v parku vzhodnega dela Glavnega trga predvidenih več manjših, gre v tem primeru za formiranje paviljonov, ki omogočajo distribucijo pričakovanega programa. Paviljoni, katerih izhodišna merska osnova je 3,5x3,5m (modul je vzet iz osnovne modulame mreže trga) so zasnovani sistemsko, na principu združevanja manjših enot v večje. Tako predstavlja izhodišni modul možnost formiranja drobne prodaje - časopis, tobak, njegovo multipliciranje pa javne sanitarije, prodajo sladoleda, manjše razstavišče, prireditvenega prostora, kavarni in podobno. Njihova postavitve odpira specifične vmesne prostore, nanašane v smeri virtualne osi nekdanje avtobusne nadstrešnice, ki so lahko glede na različne možnosti uporabe namenski. Višina paviljonov je 3,5m, jeklene konstrukcije, obdane s toplotnoizolacijskimi ploščami. Zunanja podoba paviljonov je steklo in v zelene tone barvani alpolc paneli.

RAZPOREDITEV PAVILJONOV 1:250

KANDELABER IN KLOP 1:50

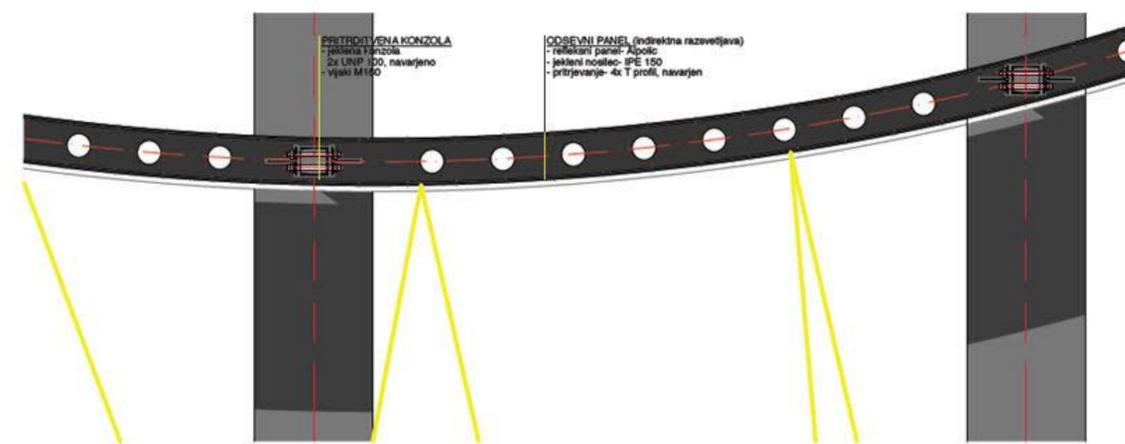
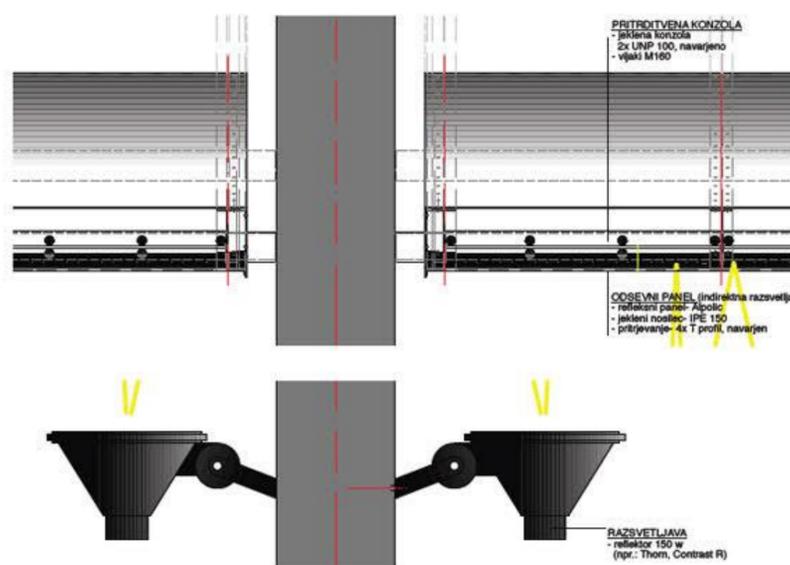

STOJNICA
Montažna lesena zložljiva stojnica v sekvencah zlaganja.

KOŠ ZA SMETI

KANDELABER IN KLOP 1:10

URBANA OPREMA

Ureditev trga spremlja nabor drobne urbane opreme. Koncept razvija tri vrste klopí- osnovna, na betonskem podstavku montirano leseno sedalo dolžine 2 m, podaljšana, ko je betonski podstavek podaljšan za dolžino korita za zelenje ter koša za smeti, skupne dimenzije 4,70 m in klop na osrednjem trgu širine 2 m. Ta v bistvu predstavlja zavrt trak iz lesenih lamel, ki so klop in tlak (poglobljen v linijo kamnitega tlaka) obenem. Koša za smeti sta dva, eden integriran v klop in drugi samostojec v sistemu parka na vzhodni strani trga. Stojalo za kolesa je perforirano (in odvodnjavana) kamnita plošča z urezi za posamezna kolesa, ugrajena ob fasadah na trgu. Pitniki so postavljeni ob robovih ploščadi in v parku, uporabljen je tip, razvit v Mariborskem vodovodu. Stojnica za obcasno prodajo je razvita kot samostojni zložljivi element, ki se lahko multipicira na tržni površini. Material je les, pokrita je z impregniranim platnom. Označevanje pomemnih zgodovinskih objektov in dogodkov se izvede s talnimi medeninastimi ploščami, položenimi pred vhode v objekte. Senčenje gostinskih vrtov je predvideno z večjimi platnenimi dežniki (brez reklam) ki se jih polaga v vnaprej pripravljene perforacije v tlaku. Senčenje izložb je mišljeno v obliki poenotnih markiz. Označevanje posameznih dejavnosti v objektih se izvede s poenotnimi in osvetljenimi izveski.

